

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

Bd. Regele Ferdinand No. 5.
(Tipografia L o v r o v & Co).

A R A D.

Redacția din ORADEA:
Strada Academiei No. 8.Redacția pentru Banat: TIMIȘOARA,
Hotel „Ferdinand“ camerele Nr. 21 și 22.

DIRECTOR:

CONST. I. ȘTEFĂNESCU

ECONOM

Apare zilnic la orele 3 după amiază

Funerariile naționale ale lui Vasile Goldiș

— Zeci de mii de români depe granița apuseană aduc
prinos de recunoștință marelui luptător național —

Granița arădană și bănățeană și a manifestat ieri într'un chip emoționant durerea pentru marea pierdere suferită prin moartea celui care a fost Vasile Goldiș, luptătorul național depe vremea ungurească, raportorul Unirii în Adunarea dela Alba-Iulia, președintele „Astreii“, ministrul de culte și secretarul din trei decenii și mai bine al consistorului eparhial al Aradului, omul prin fibrele căruia a pulsat toată dorința de libertate, și tot sbuciumul acestei granițe etnice.

Dupăce Duminecă toată ziua s'au grănit cu miile cetățenii Aradului și ai ținutului prin fața catafalcului așezat în rotonda Palatului Cultural, iar Duminecă noaptea clericii Academiei teologice și membrii organizației partidului național-agrar, au făcut până în zori de gardă lângă osămintele regretatului, ieri toată populația românească a Aradului și un număr uriaș de săteni, îndeosebi bătrâni cari purtaseră cu Vasile Goldiș aceeași luptă 'n contra unguirilor, s'au grăbit să dea răposatului cinstirea cea depe urmă, venind să-l însoțească spre locul de veșnică odihnă.

A fost un prinos de recunoștință, care a produs o adâncă impresie.

Ceremonia funeabră

Piosul serviciu divin a fost celebrat în rotonda Palatului Cultural, de un mare sobor de preoți, în frunte cu I. P. S. Sa Nicolae mitropolitul Ardealului, P. S. Sa dr. Grigorie Comșa, episcopul Aradului, și P. S. Sa Andrei Crișanul, vicarul Orăzii. Erau de față d. comandor Fundățanu, trimisul M. S. Regelui, d. ministru Alexandru Lapedatu, reprezentantul guvernului, d-nii Iuliu Maniu, Octavian Goga, Ion Lupaș, Ion Lapedatu, Sever Bocu, Ghiță Crișan, general Argeșeanu, general Banciu, general Serb,

episcopii Pacha și Frint, canonicul Ion Agărbiceanu, delegația Sindicatului Presei Române—din Ardeal: Ion Clopoșel, Al. Lupescu-Melin, Buta, Giurgiu, Teofil Bugnaru, Ulpiu Traian Gombos, Vasile Munteanu, Iordă, Tiron Albani, apoi inspectorul șef al învățământului Sabin Evuțianu, dr. Preda, vicepreșed. Astrei, dr. Bologa din Sibiu, și reprezentanții tuturor autorităților locale.

Răspunsurile le-au dat corurile „Armonia“ și „Doina Crișanei“.

Cuvântul I. P. S. S. Mitropolitul Nicolae

Un pelerin, obosit de împlinirea datoriei sale pe acest pământ, pleacă astăzi din mijlocul nostru spre locașul odihnei de veci. Noi ne-am adunat aici în jurul sicriului său, pentru ca coșlești de durerea despărțirii, să ne arătăm simțimentele de profundă recunoștință și de înaltă admirațiune, a noastră și a întregului nostru popor, pentru tot binele ce ni l'a făcut în viața sa.

Căci o viață, cum a fost a lui Vasile Goldiș, care s'a revărsat în fapte de lumină și în faceri de bine pentru un popor întreg, ni se dă să prețuim ca un dar dela Dumnezeu și ca pe o pildă vrednică de urmat din generație în generație.

Deodată cu Vasile Goldiș pleacă dintre noi un mare martor al unor vremuri mari, — al unor vremuri mari prin suferințele și luptele lor, în vârtejul cărora el a stat ca un conducător fără șovăire, al unor vremuri mari prin biruința definitivă în care a crezut și pe care atunci când s'a înfățișat în toată măreția ei, cu glas de arhanghel a vestit-o lumii, în memorabila adunare dela 1 Dec. 1918 din Alba-Iulia.

Prin toate fibrele ființei sale Vasile Goldiș a fost legat de aspirațiunile neamului românesc, cărora le-a închinat cele mai avântate gânduri, cele mai cu-

rate simțimentale și toată truda vieții sale. Cu deosebire însă trei au fost tărâmurile în care și-a pus în lucrare talentul primit dela Dumnezeu: acela al culturii naționale, acela al luptei politice pentru libertate și după dobândirea acesteia, pentru consolidarea statului românesc, în sfârșit acela al sfintei noastre bisericici strămoșești.

Buruenile în agricultură

de ing. agr. V. Șoica

Agricultorul german spune că „Buruenile mănâncă, din aceuș strachină cu piugarul“. Această zicătoare este adevărată. De acest proverb s'au convins mulți dintre agricultorii noștri, cari mergând la piață cu cerealele lor le-au vândut cu un preț mai scăzut decât acel al zilei, tocmai din pricina acestui adevăr.

Țara noastră agricolă este binecuvântată de Dumnezeu în ce privește factorii naturii asupra producției de cereale, fructe, etc. Iar calitatea grânelor noastre stă la locul de frunte între a celorlalte țări. Cu toate acestea și cu toată faima din trecut, cerealele noastre încep să fie mai puțin cău-

Vasile Goldiș a fost un intelectual de marcă; nu un savant care s'ar fi oprit la migăloase cercetări de amănunte, ci un bărbat stăpân pe o largă și temeinică cultură, câștigată printr'o cugetare clară și ordonată, printr'o simțire nobilă, prin lecturi și studii urmate cu sârguința omului veșnic preocupat de probleme... și toate acestea l-au ajutat să dobândească acea orientare sigură, de care are neapărată nevoie un conducător, în mijlocul curentelor vremii sale. Ca profesor la școala normală a eparhiei Caransebeșului și la liceul bisericii noastre din Brașov și-a arătat însușirile sale de iscusit părinte educator al tineretului, pe care l-a îndrumat pe drumul pe atunci atât de spinos al iubirii de limba și de cultura națională. Prin cultura la libertate și biruință — era crezul său, pe care l-a mărturisit cu vorba și cu fapta în toată viața. Astfel, la câțiva ani după unire primește misiunea de a prezida vechea noastră societate culturală „Astra“ și de la acest loc care a fost ilustrat prin personalități proeminente începând cu renumitul mitropolit Andrei Șaguna, pornește în apostolat și cutreeră pământul Ardealului, Bănatului, Crișanei și Maramurașului pentru a organiza opera culturală în cadrele „Astreii“. Nu vom uita acel impunător congres cultural din Sibiu chemat să precizeze țintele culturii naționale între noile împrejurări de viață și să găsească mijloacele pentru difuzarea ei în păturile largi ale poporului. Presidentul și animatorul lui credea în valoarea culturii naționale care înfrățește și înalță, împacă și încheagă într'o indisolubilă unitate sufletească pe fiii acelui popor.

În pieptul lui bătea o caldă inimă românească care l-a împins de timpuriu să intre în apriga luptă de desrobire națională. Las în seama altora să evedențieze rolul important a lui Vasile Goldiș în domeniul politicii naționale înainte de unire, apoi pentru pregătirea și realizarea ei, precum și de atunci încoace în cadrele statului român întregit. Eu mă mărginesc să remarc desăvârșita lui identificare, între orice împrejurări, cu interesele mari ale neamului și cu drepturile lui. Iubirea lui de neam a fost curată, căci nu căuta ale sale, ci totdeauna avea în vedere binele obștesc.

Taina personalității lui Vasile Goldiș și a atitudinilor sale în viața publică este a se căuta în credința sa religioasă pe care cu o gingașă discreție o manifesta ca nota dominantă a caracterului său. Născut din familie preotească și crescut în tradițiile de evlavie ale poporului și bisericii sale, el coborise în lăuntrul său acea sintetică armonie pe care printr'o seculară experiență a stabilit-o neamul românesc între credința sa religioasă și cultura sa națională. Cu încredere privea desfășurarea evenimentelor istoriei, fiindcă credea într'o ordine morală a lucrurilor și din aceea credință și-a scos robustul său optimism, care nici în mijlocul celor mai mari piedeci și greutăți nu se indoaia de triumful binelui și a dreptății.

Era credincios practicant. Nu

voia uita fața senină și luminată de-o profundă bucurie duhovnicească, cu care m'a întâmpinat într'o zi în capitala țării, venind la braș cu scumpa lui soție, zicându-mi: „Venim dela biserică, unde am luat sîta împărtașanie.“ Se cuvine să amintesc deasemenea ceea ce îmi scria acum două luni.

„...Știrea despre reconfortarea mea în ce privește sănătatea este departe de realitate și s'a putut răspândi prin faptul, că pe cei ce mă onorează cu vizitele lor, îmi dau silință să-i primesc cu seninătate și fără tănguiuri personale, cari ar putea să-i mănănească și astfel binevoitorii mei pleacă dela mine crezându-mă pe calea însănătoșirii. Adevărul este însă, că boala mea nu se poate vindeca. O știu prea bine, dar, mângâierea mea este domnul, mângâierea mea este domnul și aștept cu creștinăsemnare sfârșitul, care nu mai poate să înlăznie mult“.

Sfârșitul a sosit. Dar el este începutul vieții netrecătoare de dincolo de mormânt. Noi îl vom acoperi cu țărâna țării sale pe care atât de mult a iubit-o dar amintirea lui va rămâne neuitată și sufletul lui mare se va înfățișa înaintea dreptului puterilor.

Era credincios practicant. Nu

Cuvântarea P. S. Sale Episcopul Grigorie al Aradului

„Alergare spre moarte este secerișul vieții noastre și truda noastră de a lărgi cât mai mult hotarele ei, infructuoasă este. Căci moartea voințe nimicire și dispariție iar viața pământească este o prefață la p carte, care apare după viața pământească spre a vădi înaltele ei rosturi.

Dar ce glas aud eu în clipa aceasta? Aud ca și DVoastre susurul lin al blândului Mureș, ce trece pe lângă noi la mică depărtare. Aud unde lăuna lui plângându-se că galeria oamenilor noștri mari din via-

ță se rărește dispărând adevăratele flori sufletești și rodurile lor minunate.

Vălvătaia durerilor triste și plângătoare ate întregii noastre națiuni însoțește azi la groupă pe disinsul și alesul între aleșii fii ai națiunii, marile creștin și român, regretatul Vasile Goldiș. Al treilea mort al națiunii este el în anul acesta. Vestmântul candid al iernei geroase va servi ca acoperământ și rămășițelor lui pământești iar munca lui pentru neam și lege recoltează

(Continuare în pag. 11).

șă se rărește dispărând adevăratele flori sufletești și rodurile lor minunate.

Vălvătaia durerilor triste și plângătoare ate întregii noastre națiuni însoțește azi la groupă pe disinsul și alesul între aleșii fii ai națiunii, marile creștin și român, regretatul Vasile Goldiș. Al treilea mort al națiunii este el în anul acesta. Vestmântul candid al iernei geroase va servi ca acoperământ și rămășițelor lui pământești iar munca lui pentru neam și lege recoltează

(Continuare în pag. 11).

șă se rărește dispărând adevăratele flori sufletești și rodurile lor minunate.

După socoteala ce s'a făcut de învățații noștri, din cantitatea totală de grâu ce semănăm pe țară, 3.000 vagoane sunt semințe de burueni.

Savantul profesor dr. Tr. Săvulescu a calculat câte semințe de diferite burueni se află pe o suprafață de 1 m. p. la diferite adâncimi, într'o gospodărie țărănească din jurul Bucureștiului și a aflat că la adâncimea:

dela 0—10 cm. se află 34.946 semințe de dif. bur.

dela 10—20 cm. se află 14.606 semințe de dif. bur.

dela 20—30 cm. se află 3.156 semințe de dif. bur.

(Continuare în pag. 11-a)

șă se rărește dispărând adevăratele flori sufletești și rodurile lor minunate.

Funerariile naționale ale lui Vasile Goldiș

(Urmare din pagina I-a).

în inimile noastre flori alese de pe câmpul recunoștinței.

Vasile Goldiș n'a fost preot, dar jertfa adusă de el pe altarul neamului și al bisericii, curată și sfântă a fost și precum la înviere strălucirilor și ranele martirilor, așa lumina vor faptele lui Vasile Goldiș în lumina vecinicii. În vârtejul crizelor economice, morale, politice

și sociale ale lumii de azi, faptele lui luminoase, ne vor potoli durerile și greutățile. Nu este greu să răspundem, cine ne va mângâia pe noi, simțind lipsa lui ca far luminos al credinței și al naționalismului integral.

În mijlocul unei lumi indiferețente în ale credinței și izolată de ea ca o insulă într'un ocean nemărginit, datori suntem să

accentuăm aureola faptelor lui în lumina credinței religioase, pentru că faptele glorioase ale neamului nostru isvorât-au din credința nestrămutată în Dumnezeu, care cărmuește pașii națiunilor.

P. S. Sa a arătat apoi bogata viață a răposatului, și a încheiat cu îndemnul, să urmăm exemplul ce ni l-a dat Vasile Goldiș, cel mai bun fiu al eparhiei Aradului.

uite? În lumina de vară care cădea pe albul pereților stăruia o lene blândă, cuvintele curgeau potolite, chipuri fugare din panteismul elin treceau peste creștetele noastre, în vreme ce dascălul, ca un vrăjitor plin de farmece ne ducea de mână sub cerul molic al golfului dela Sorrento... Se desfășeau atâtea imagini, plutea atât mister împrejur, era o resemnare blândă în pupilele ațintite departe... Filosofia lui Epicur își picura în sufletele noastre pacea senină, când buzele magistrului rosteau încet și ritmic versul înșelător: *Dulce ridentem Lala gen amabo, dulce loquentem.*

Vasile Goldiș, mare meșter al cuvântului, imbibat de cultură clasică, scriitor plin de neastâmpăr și de nuanțe, îndrăzneț, răscolitor de mase, temperament viitoros și pasionat, bun să conducă o țară, să stârnească o revoluție sau să croiască legi pentru o viață nouă, a trebuit să se retragă frumusețea într'o chilie de secrete la Consistoriul din Arad, ca să și poată depăna de-acolo lipsurile unui trai dela o zi la alta. Cine a adâncit cât de cât rolul tiranic pe care-l are societatea în mânăuirea energiilor, determinismul fatal al împrejurărilor în plămădirea destinului nostru, își va da seama, de sigur, cum au trebuit să-l doară obezile pe acest Prometeu înlanțuit...

Și cu toate acestea, de-acolo din umbra modestei așezări bisericesti, el treizeci de ani și-a cheltuit puterile de dirigitor spiritual într'o revărsare amplă și metodică. Toate ramificațiile noastre de viață l-au interesat și-au fost investite cu pecețea lui. De-acolo plecau la "Tribuna" articolele zguduitoare, cu tonul lor biblic, cu limba-jul cronicăresc, alintate de duioșie câteodată, semănând neagră răzvrătire totdeauna. La Universitatea din Budapesta în camerele sărăcăcioase ale lui "Petru Maior" ne-adunam și le ceteam ca pe-un îndreptar al gândului românesc de baștină. Cine ar putea să-mi smulgă din memorie pagina de lumină cu care fostul meu profesor mi-a primit cea dintâi carte de versuri rebele, menite să strige strangularea unui neam? Neuitate zile de visare romantică, ele luminează de departe ca niște izbucniri de lavă aprinsă din clocotul redeșteptării noastre... Așa s'a săbuit înainte Goldiș la gazetă și la adunări de popor, la cărțile lui de istorie sau în parlamentul unguresc, slujind necontentit aceiași religie. Comitetul național de pe vremuri aștepta totdeauna cu un ultim cuvânt judecata lui chibzuită care venea ca o sentință unanim acceptată; n'a fost deci decât consecința logică a unei îndelungi orânduiri din trecut faptul că la adunarea dela Alba-Iulia, când cătușele s'au frânt, codificatorul voinței populare a fost profesorul de istorie care la Brașov aprindea flacăra în candelă noastre de adolescenți...

Ce fior trebuie să-i fi străbătut sufletul venind de departe din întunecimea vremurilor în ceasul când trecea munții, ducând cu el Regelui Ferdinand hotărârea poporului de a se uni cu Țara. Numai aleșii lui Dumnezeu pot trăi asemenea clipe, cari se întâmplă odată în viața unui neam. Goldiș a înțeles pe deplin înfricoșata măreție a actului. În

conștiința lui de cărturar ca la lumina unui fulger trecându-i pe dinainte toată truda bimilenară pentru înfăptuirea ideii, s'a cutremurat și tot restul zilelor lui a rămas covârșit de mistica Unirii. Acest sentiment l-a ridicat sus de-asupra contingențelor politice trecătoare, la un nivel de apreciere de unde nu mai vorbeau patimele mărunte, ci răspunderea mare pentru existența țării. Subt acest unghiu de judecată trebuie să primim toată activitatea lui postbelică. Fie că se lăsa chemat de noi perspective de configurație politică, fie că se rostea ca președinte al "Astrei", ca ministru ori ca gazetar, el vedea focul de pe culme și se orienta după chemarea lui. Această elevație de concepție care, firește, punea o distanță între el și zgomotul cotidian al nevoilor curente, nu l-a împărțit de satisfacțiile demagogiei, dar în schimb elita simțirii românești a subliniat totdeauna cu mult interes cuvântul acestei maturități de gândire adaptată neîntrerupt la formulele civilizației moderne. Crezând în altarul la care se închina el s'a cheltuit fără răgaz înainte, plimbând subt privirile noastre pline de admirație aceeași demnitate calmă a bărbăției implinite, înviorată a deosebie la adunările de țărani, în fața rezervorului de sevă populară, în care găsea el toată justificarea rațiunii noastre de a fi, Goldiș se lăsa răpit de-o oratorie pasionată și vehementă menită să-i dea atașamentul frenetic al maselor.

Până într'o zi, când totul s'a asfârșit. L-a ținut pe loc boala neiertătoare. O stingere înceată și sigură a început să-l răpuie. Trei ani i s'au măcinat zi cu zi puterile subt îngrijirile de un devotament supraomnesc ale unei soții care a înțeles totdeauna că îndeplinește o misiune. A fost un chin îndelung și greu, o prăbușire lentă, urmărită necontentit de el cu lampa rațiunii. L-am văzut de multe ori în acest răstimp, păstrase încă urmele sănătății lui falnice de odinioară și firea delicată de artist îl îngrozea la gândul morții. O umbră de protestare i se ivea pe frunte, durerile fizice îl copleşeau și noaptea o aștepta cu prevestiri negre... Cantu galii incipit morbus, imi spunea cu zâmbetul obosit... Dar și în această cumplită destrămare fizică, Goldiș urmărea zi cu zi procesul marelui tot, se înșenina de bucuriile obștești, stigmatiza păcatele, ocrotea începătorii și protejava plângeri. Mai apăreau încă articole de-ale lui, convorbiri la gazetă, străbătute toate de același duh inițial al naționalismului constructiv. La ultimele alegeri a primit să fie candidat pe lista partidului național agrar. Era o înfrățire de credință între profesor și elev, care nefiind niciodată stîrbită ne strânsese tot mai aproape în zilele grele ale anilor din urmă... Merg cu tine și cu ideea națională, așa-mi scria acum câteva luni...

Astăzi se duce dintre noi înfășurat în cinste și săracie pe drumul de veci...

Vasile Goldiș, du cu tine mângâierea că Țara va urma îndemnul Tale, căci Țara vrea să trăiască, iar ziua de mâine, prietină tuturor profesorilor, va vedea în tine un braț întins spre culme și spre eternitate...

(Continuare în pag. III-a)

Omagiile guvernului

D. ministru Al. Lapedatu a rostit următoarele:

Spiritul lui Vasile Goldiș, descătusat de trupul istovit de grele și îndelungate suferințe, și-a luat drumul spre eternitate, spre lumea veșnică deapoi, în care el, credincios mistic, nu se îndoia că va ajunge. Vestea acestui desnodământ fatal a impresionat și îndurerat sincer și profund lumea românească, care cunoștea și prețuia în Vasile Goldiș pe fiul său ales și vrednic, pe bărbatul luminat și cult, pe cugeltorul adânc și original, pe scriitorul talentat și viguros și mai presus de toate, pe luptătorul holdrî și energie pe toate terenurile vieții publice de cari erau legate interesele naționale ale Românilor din Dacia superioară.

Resignată în fața voinții celui alot puternic, aceasta îndoliată și prea întristată lume românească are voie încă în memorie temeiurile prin cari Vasile Goldiș și-a asigurat, în viața fiind, dreptul la respectul și recu-

noștința sa neperitoare. Multe și variate sunt aceste temeiuri, pe cari istoria dreaptă și nepărtinitoare e chemată să le stabilească, atunci când va face bilanțul meritelor pe cari îndrumătorii politici ai vremurilor noastre și le-au câștigat pe seama neamului, — în aceasta cea mai însemnată epocă a sa.

Pentru Vasile Goldiș acest bilanț este, în parte, făcut și încheiat

Mai mult, este chiar consacrat sub raport istoric, prin rolul proeminent pe care dănsul l-a avut în cele mai grele și decisive zile ale Românilor din Transilvania și fosta Ungarie. Căci ținuta sa de înaltă conștiință românească și atitudinile sale de admirabilă demnitate națională din vremea prăbușirii Monarhiei austro ungare, când poporul românesc de aci avea să-și dea o nouă îndreptare sorții sale viitoare, să-și afirme împundtor și răsunător liberarea de sub jugul robiei nilenare și să-și organizeze o nouă ordine politică internă, — i-au asigurat lui Vasile

Goldiș, un loc de cinste printre marii conducători ai neamului din aceste vremuri.

El a fost spiritul rector al acestor epocale evenimente. Și el a fost exponentul autorizat și calificat al cugetelor și simțimintelor ce stăpâneau și agitau conștiințele și inimile românești atunci. De aici ecoul scrisului și glasului său din actele și cuvântările memorabile al căror inspirator, redactor sau autor a fost, va răsună deapănura în sufletul urmașilor noștri din neam în neam și cu câțanii vor trece și perspectivele istorice se vor îdmuri, cu atât ei vor judeca și aprecia mai bine și mai complet meritele celor ce s'au ostenit și jertfit pentru dănsii, între cari, de sigur, în locurile prime, va figura și Vasile Goldiș. Iată de ce Guvernul țării, prin glasul meu, unește simțimintele sale de admirație și recunoștință cu ale întregului neam, spre a le depune ca suprem și pios omagiu, la marginea sicriului celui ce a fost Vasile Goldiș.

Discursul d-lui Octavian Goga

Cad pe rând brazii din pădurea Ardealului. Cei cari au străjuit pe culmi se pleacă spre pământ unul câte unul despicăți de fulger, frinți de vijelie.

Vasile Goldiș a căzut și el, lăsând golul în urmă.

Drumețul care ne părăsește astăzi atrage asupra-și o durere mai adâncă decât alții, fiindcă adinc era rostul lui în sufletele noastre. Goldiș n'a fost în istoria românismului din vechia Ungarie ceiace o bunăvoință eufemistă chema de obicei o venerabilă figură reprezentativă. Nu pierdem unul din acei fruntași provinciali al căror cuvânt ascultat cu evlavie pe vremuri și-a prelungit ecoul până în zilele noastre. Goldiș e o apariție complexă, dincolo de raza unor interese regionale. unul din cei puțini în mâna cărora s'a concentrat pentru câteva decenii soarta unui neam. Se duce azi dintre noi un urzitor de gânduri pentru țară, un chinuit al problemelor noastre de existență, un luptător de fiecare zi, se duce unul din părinții patriei.

În zvârcolirea veacului trecut instinctul de conservare al românismului a împins la suprafață principii național în conștiința publică. Desfăcut din zgura veacurilor sângele românesc a început să palpitate fierbinte și străvechea noastră diferențiere de rasă s'a transformat într'o religie care cerea o credință activă și un devotament de fiecare clipă. Ca un fluid miraculos a trecut din om în om acest impuls al desrobirii cucerind toate ini-

mele. Și nervii și întreg aparatul de simțire al unui colț de umanitate a fost prins într'un virtej amețitor de strălucita viziune a măririlor viitoare. Ca venind de departe din ascunzișurile vremii s'au deslănțuit puteri nebănuite cari au cerut cuvânt. Vasile Goldiș a fost una din aceste forțe elementare prin care poporul nostru își afirmă dreptatea lui. Dela început, deacolo din satul Cermei, unde tatăl lui îl învățase stințele cetanii cu rezonanța lor seculară, el și-a simțit predestinarea vieții. De atunci și până alaltăieri când ochii negrii muiăți în melancolie și-au frânt lumina, Vasile Goldiș a fost un sbuciumat: devotatul ideii. Un suflet care a urmat aceiași flacăra, același cântec pe mii de game, aceeași lozincă în nenumărate formule: *libertatea națională*

Cine-ar putea desluși acum la poalele sicriului deschis taine și popasuri de-ale unui călător care aproape trei sferturi de veac a năzuit necontentit spre aceeași țintă? Istoriograful de mâine, cercetând fața vremilor, cântărind lucruri și oameni cu o cumpănă dreaptă, va fixa această personalitate care pe de-asupra micilor reperi prezumțioși își ducea lupta conștientă, având legitimarea unui crez și consfințirea unei doctrine. Goldiș era un intelectual de esență pură cu vaste orizonturi, resimțind otrava frumosului și urmărind-o pretutindeni. Descifrat an cu an în strădaniile lui el salvează pe seama posterității profilul luminos al unei cerebralități

pline de întrebări, într'o vreme și într'o societate în care micile revendicări materialiste au fost la ordinea zilei... Dar cine-ar îndrăzni să atingă astăzi în trecut măcar frământarea multiplă a unei vieți care s'a risipit pe atâtea căi căutând norocul de-apropelui? Pe noi ne supune acum fâlțărirea morții și mîntea ca o pasăre răzleață, zboară răscolind amintirile, din depărtări ne răsar vorbe și fapte, planuri și evenimente, visuri și biruinți... frinturi dintr'un caleidoscop viu și colorat în care acest Vasile Goldiș a pus la contribuție suflet și talent, voință și curaj și credință... multă credință...

Mă văd acum treizeci și trei de ani în colțul meu de bancă la liceul din Brașov. Era atmosfera de tinerețe înfrigurată, era tensiune de nervi și revolta care svăcnea la tample. Adunați din toate părțile, acest mănunchi de băieți eram un tablou sufletesc real al românismului oropsit. Un singur profesor pune armonie în cugetele noastre chinuite și ne străngea laolaltă pe aceeași platformă de abstracțiune fecundă: era Goldiș. La ora de istorie, trecutul se încheaga limpede din verbul lui într'aripă, se făurea o conștiință, se prepara o solidaritate de luptă. Bărbat de patruzeci de ani, voinic și frumos, cu o liniște mândră în atitudine, cu răsfărângeri de patimă în ochii catifeleți, el ne învia lumea greco-romană, desgrota figuri din mitologie, ne scanda versuri latinești. Interpretările din Horațiu, cine-ar putea să le

Din lungul graniței Reconstituirea crimei dela Sâniob (Bihor)

— Știri, fapte, oameni —

Arad

Bestiala faptă a unui bătrân. — Am arătat în numărul trecut isprava ticăloasă a unui bătrân din comuna Semlac.

În urma cercetărilor, jandarmii au stabilit că pentru a reuși să atragă fetița în cursă, satirul a fost ajutat de un tânăr pe care-l plătitise de mai înainte.

Ieri bătrânul Braun împreună cu complicele său Gheorghe Götz, au fost înaintați parchetului.

Au spart școala. — La școala primară din comuna Cued, în una din nopțile trecute s'a comis o îndrăzneală spargere.

Învățătorul plecând de acasă pentru câteva zile, la întoarcere a găsit totul devastat prin locuință și clasă.

Făcându-se cercetări, printre locuitorii din comunitate învecinate, s'a descoperit că spargerea a fost comisă de locuitorii: Nuțu Bun, Nicolae Scrob și Nicolae Bibarț din comuna Ho-diș, cari au fost arestați.

Furturile au fost evaluate la suma de 8000 de lei.

Orade

Contrabandă de scorțișoare. — Ungurii Ștefan Szilagyi și frații Vince și Ștefan Gati din comuna Santău, au fost înaintați parchetului pentru faptul că au fost prinși pe când încercau să treacă în Ungaria o mare cantitate de scorțișoare.

Un comerciant din Debrețin avea strânse legături cu contrabandiștii, cărora le trimitea agenți ca să-i întâmpine. Ajungând la graniță cu cinci saci de scorțișoare, ei au început să facă diferite semne pentru a le atrage atenția celor de dincolo.

În acest timp însă au fost surprinși de grăniceri cari i-au somat să se predea. Văzându-se în pericol, ei au scos revolverele începând să tragă în soldați. În cele din urmă au fost capturați și înaintați postului de jandarmi din comuna lor.

A fost înjunghiat pentru că n'a voit să stea de vorbă. — Săteanul Petru Porcan din comuna Abrămuți întorcându-se dela târgul din Marghita, a intrat într-o cărciumă din comuna Chișlaz ca să se încălzească.

Găsind niște cunoscuți, s'a așezat la o masă să bea un păhar de vin cald.

În timp ce discutau, dela o masă de alături, un anume Vasile Ciubur a încercat să între'n vorbă cu dânsii, fără ca ei să-i fi dat atenție.

Fără să mai spună ceva, a scos un cuțit din tureasca cizmei și l-a lofipit în brațul lui Porcan. În stare gravă, victima a fost transportată la spital unde s'a constatat că, din cauza infecției, brațul trebuie amputat.

Sătmar

Contrabandă de mătasă. — Jandarmii din comuna Certeza trecând în patrulare prin comuna Satul nou au întâlnit o căruță care li s'a părut suspectă.

Oprind caii și făcând percheziție au găsit mai mulți saci cu mătasă.

Căruțașul a declarat că el a fost plătit să transporte niște saci goi la comerciantul Mau-iu rițGoldner din Sătmar,

Funerariile naționale ale lui Vasile Goldiș

— În numele Academiei și al Ligii Antirevizioniste —

(Urmare din pagina II-a).

Păr. dr. Ioan Lupas, prof. univ., a adus decedatului omagiul Academiei și al Ligii Antirevizioniste, arătând că Vasile Goldiș a fost pentru epoca dela 1918 ceea ce a fost Simion Bărnuțiu la 1848. Lupta sa pentru desrobirea românilor subjugati va fi un exemplu pentru Liga Antirevizionistă, ai cărei membri făgăduesc că vor ști să jertfească totul pentru păstrarea patrimoniului ce ni l-au dat părinții, în rând cu marele defunct.

Alte cuvântări

În urmă au mai vorbit următorii dni: dr. Preda, dela Sibiu, în numele asoc. „Astra”, senator Mihai Mărcuș, din Arad, în numele partidului național-liberal; Gh. Crișan, în numele partidului național-țărănesc; dr. Bogdan, fost prefect al jud. Timiș-Torontal, în numele Banatului, Victor Stanciu, fost subsecretar de stat, în numele Universității, eparhiei și Frației ortodoxe din Cluj; Clopoțel, președintele Sindicatului Presei Române din Ardeal și Banat; Ascaniu Crișan, în numele profesorilor secundari și Boariu, în numele învățătorimii.

Drumul parcurs de cortegiu

Dela Palatul Cultural s'a format un impunător cortegiu, după cum urmează:

În frunte: un detașament de gardieni publici, urmat de patru care cu eroane; cele două coruri, înaltul cler, trei ofițeri superiori însoțiți de câte doi căpitani, purtând pernițele roșii cu decorațiile

defunctului, apoi sicriul așezat pe un tun tras de șase cai și gardat de șase ofițeri superiori. Cordoanele au fost ținute de d. d.: colonel Serb, consilierul eparhial Muscan, prefectul județului, primarul municipiului, dr. Ion Ursu, dr. Preda, vicepreședintele asoc. „Astra” și dr. Bogdan, avocat din Timișoara, președ. org. partidului agrar, din Timiș-Torontal.

Carul funebru era urmat de familia defunctului, de d. d.: comandor Fundățeanu, ministru Al. Lapedatu, Iuliu Maniu, Octavian Goga, I. Lupas, d. general Argeșeanu Sever Boeu, Gh. Crișan, Victor Stanciu și alții.

Cortegiul a parcurs B-dul Regina Maria, Str. Meșianu, Piața Catedralei, unde s'a oprit în fața bisericii, apoi Str. Stroiescu, oprindu-se în fața Consistoriului, și și-a continuat drumul pe Strada Consistorului, Str. Mărășești și Calea Victoriei până la cimitirul „Eternitatea”.

A fost impresionantă trecerea pe Str. Consistorului. Ca să nu se audă marșurile funebre până la casa venerabilului Ștefan Cicio-Pop, a cărui boală de câteva zile s'a agravat din nou, muzicele militare și corurile au încetat să mai cânte pe acea porțiune.

La cimitir nu s'a ținut nici o cuvântare.

În momentul coboririi sicriului în groapă, trupele au dat onorul, iar un pluton a tras trei salve de pușcă.

— Cum s'a petrecut crima. — Asasinii sunt niște bandiți recrutați de două femei —

Orade. Răgiunea Sălardului din jud. Bihor de două săptămâni este sub impresia penibilă a unei crime atât de fioroasă cum rar s'a mai pomenit.

Fiul a fost omorât sub ochii mamei

Trei bandiți au pătruns într-o seară în casa văduvei Ștefania Reteg din comuna Sâniob. În casă se afla femeea și fiul ei Iosif Reteg. La intrare ei spuneau că au venit să cumpere vin și la un moment dat unul a înfipit un cuțit în spatele lui Iosif Reteg. Mama sări să-și apere fiul, dar fu prinsă de celălalt în timp ce flacăul rânit da o luptă disperată cu banditul, care eși învingător, în cele din urmă înfigând cuțitul de mai multe ori în corpul nefericitului flacău, apoi i a tăiat beregata. Mama lui privi cu ochi de groază cu gura astupată cum îl măcelărește băiatul, fără să poată face nici o mișcare. Bandiții cerură apoi văduvei să le dea banii ce-i are în casă, căci ei știu că ea are ascunși 80.000 de lei. Zadarnic explică femeea că plătitise niște pământ cumpărat cu ei și că în casă nu mai are decât 319 lei, ei o duseră pe la toate dulapurile, hainele și cutiile să caute și să le dea banii. În cele din urmă o ucise și pe ea tăindu-i gâtul cu acelaș cuțit, ne luând cu ei decât 319 lei.

Cine sunt autorii

Jandarmeria, poliția și biroul detectivilor particulari Sărățeanu și Vișan, au muncit zi și noapte două săptămâni până au dat de urma asasinilor. Deoarece la început se băna că femeea Reteg și fiul ei au fost ucisi de rudenii pentru o moștenire, cu cari erau în ceartă.

Urmele însă au dus la casa moșei comunale din Sălard Iulia Toth care, constrânsă, a făcut mărturisiri că ea împreună cu fiica ei și cu vrăjitoarea Parasca Tar au pus la cale omorul în așa fel că au trimis banda de sub conducerea lor la casa văduvei să o ucidă și jefuiască. Odată prinsă moașa Iulia nu a fost greu să fie prinși și bandiții. Jandarmii au arestat pe Carol Biro și pe Iosif Titz pe cari i a prins jucând cărți în casa lui Biro. Ei au făcut mărturisiri complete. Apoi a fost arestat Iosif Kocsis care se

refugiase în pădure. Parasca Tar a fost prinsă la Orade tocmai în brațele amantului ei, un comerciant din str. N. Iorga.

Duși la Sălard, azi s'a făcut reconstituirea crimei de către d. procuror Ilie Petruc, căpitân de jandarmi Stănculescu, plutonierul Romocea și detectivul particular Vișan.

Cu prilejul cercetărilor și reconstituirea crimei, s'a descoperit lucruri extrem de interesante. Toată crima provine dela răvna de carieră a unei foste servitoare Parasca Tar, care a fost o fată foarte frumoasă și fiind servitoare la un notar a fost sfătuită de cineva să plece la oraș să facă carieră. A plecat la Târgu-Mureș și s'a angajat ucenică la o vrăjitoare ocultistă de acolo. Eșind „profesoară” Parasca și-a procurat autorizație dela Minister pentru ghicit și vrăjit. Meseria era cam grea pentru ea căci nu o învățase deabinelea și câștiga puțin la Orade unde-și deschise biroul de ghicit. A plecat la Sălard crezând că acolo va găsi mai multe victime. Aci făcu cunoștință cu moașa comunală Iulia Toth și ambele au organizat o bandă de hoți. Banda se compunea din mai mulți bărbați și Iulia fiica de 17 ani a moșei și au dat mai multe lovituri bine reușite, făcând furturi fără a fi nevoe de vărsare de sânge.

Văduva Reteg din Sâniob așa căzu victimă; că Parasca s'a dus să-i ghicească și femeea proastă i-a spus că ascunde în casă 80 mii lei și i cerea slatul dacă e bine să cumpere pământ sau să păstreze banii. Vrăjitoarea bandită i-a spus să păstreze banii și apoi a trimis banda să o ucidă. Dar femeea tocmai dăduse banii și crima s'a săvârșit fără rezultatul așteptat de bandiți.

Cuțitul cu care s'a săvârșit crima a fost găsit la moașa Iulia ascuns în cenușă.

S'a făcut acum lumină în misterioasa crimă și cei 6 bandiți au fost înaintați azi dimineață Parchetului Oradea.

Coresp.

Concurs de tarafuri naționale

Societatea de radiodifuziune organizează pentru ziua de 1 Martie un concurs de tarafuri naționale unde se vor cânta numai cântece românești. Concurenții se pot prezenta ca soliști sau în ansamblu.

Toți doritorii de a concura își vor anunța participarea printr-o scrisoare trimisă la timp pentru a li se putea comunica ziua și ora când trebuie să fie prezenti, precum și mijloacele de transport.

Pentru acest concurs societatea de radio acordă următoarele premii: 1 premiu de 10.000 lei, 1 premiu de 6000 lei, 1 premiu de 4000 lei, și 5 premii a 1000 lei, celor mai bune tarafuri.

A apărut în ediția II-a

O scurtă biografie

Vasile Goldiș

de

Ion Jelecuteanu

De vânzare la toate librăriile. Lei 30.—

Buruenile în agricultură

(Urmare din pagina I-a).

În total 52.711 semințe de dif. bur.

D-sa a aflat un număr de 52.711 boabe de semințe nu mai pe această suprafață mică. În chipul acesta, ușor ne putem da seama de curățenia ogoarelor și grânelor noastre.

În ce privește lucrările tehnice agricole ce se dau pă-mântului, lasă mult de dorit. Cum să nu se răspândească aceste buruieni, când miriștele nu se întorc, când ogoare de toamnă nu se fac, când sistemul de cultură e tot acel vechi, adecă păioase după pă-păse, dacă rotația deci a culturilor nu e și cu plante pră-șitoare, cari cer o lucrare mai bună a pământului? Cu această orânduire, buruenile în loc ca să se impuțineze, tot mai

mult se înmulțesc.

Tot așa și măsurile de nimicire a buruenilor nu sunt îndeajuns luate. Plivitul și prășitul nu e așa cum se cere sau poate nu se face deloc. Răzoarele și dulaele nu sunt curățite și acestea sunt pepiniere de burueni.

Pagubele ce se aduc de burueni, alături de ceialalți dușmani, sunt foarte mari. În primul rând puritatea grânelor noastre lasă mult de dorit. Din această cauză prețul lor este scăzut mult. Renumele vechi ce l-am avut în străinătate înainte de război, astăzi îl pierdem încetul cu încetul, dacă vom sta nepăsători. Au fost cazuri, când descărcătorii de cereale din porturile străine n'au voit să ne descarce ce-

realele noastre, zicând că sunt pline de murdării. Deci un fapt care trebuie să ne pună pe grijă și lucru.

Cum influențează buruenile asupra decăderii cerealelor noastre?

Buruenile sunt plante sălbatice cu o putere foarte mare de trai. Se înmulțesc foarte repede și se desvolaltă puternic, stânjenind plantele agricole. Buruenile au o putere mare de trai și'n locurile sălbatice, deci cu atât mai mult în locurile de cultură.

Buruenile au putere foarte mare de absorbire a apei și substanțelor nutritive din pământ, într-o măsură mult mai mare decât plantele agricole, luându-le astfel dela îndemână acestora. În felul acesta se desvoltă puternic, stânjenind plantele agricole, cari rămân în urmă, pentrucă pe de-o par-

te n-au cu ce se hrăni și pentrucă le înabușă și umbresc, iar pe de altă parte, buruenile sunt niște pepiniere puternice de răspândire a tot felul de boale și insecte vătămătoare.

Plantele agricole deci pe lângă că, chiar fără acești dușmani, în multe părți n'au putul bun, pregătit de agricultor pentru desvoltarea lor, în care să găsească în timpul verilor secetoase apa și substanțele hrănitoare la îndemână, ci și din puținul pe care-l au, o bună parte sunt silite să-l împartă cu buruenile.

O problemă care se pune în multe regiuni ale țării noastre este seceta. Ori pentru ameliorarea acestui neajuns, intervine și problema nimicirii buruenilor. Buruiiana absoarbe o cantitate foarte mare de apă, pe care pământul o pierde fără nici un folos.

(Continuare în numărul viitor).

Adevărata presă

— Pe marginea șezătorii dela Timișoara a Sindicatului Presei Române din Ardeal și Banat —

Cea mai veche și cea mai serioasă organizație de presă de dincoace de Carpați, Sindicatul Presei Române din Ardeal și Banat, a reușit să transforme o șezătoare a presei, anunțată la Timișoara pentru data de Duminică 11 ert., într-o veritabilă și impresionantă manifestare a solidarității românești.

Comitetul central al Sindicatului, ajutat de membrii timișoreni ai acestei organizații profesionale selecte, a avut fericita inspirație de a încadra în programul șezătorii dela Timișoara și conferințele unor fruntași ai vieții publice bănățene, cum sunt d-nii dr. Avram Imbroane, actualul secretar general al ministerului Cultelor, și d. Sever Bocu, fost ministru. Lumea românească, obișnuită cu nefastele desbinări pricinuite de micile chiverniseli politice, a așteptat, cu explicabilă nedumerire, apariția, pe scena Teatrului Comunal din Timișoara, a acestor doi antagoniști, reprezentând în Banat două partide politice în veșnică gâlceavă. Și întâlnirea aceasta n'a înșelat nici una din speranțele noastre bune. D-nii dr. Avram Imbroane și Sever Bocu au putut sta foarte bine unul alături de celălalt, în cadrul solemn al unei manifestațiuni culturale. D. Sever Bocu a vorbit auditorului despre vechii mece-nași ai presei românești din Transilvania de ieri, în deosebi despre contribuția materială și spirituală a Banatului la prosperarea acestei presei, iar d. dr. Avram Imbroane, cu verva dsale oratorică, cu minunatul dsale dar de a exprima în cuvinte cecece simte un neam întreg, ne-a întreținut asupra nevoilor din acest moment ale românismului. Lumea a aplaudat din suflet și cu egală căldură și cecece a spus unul și cecece a spus celălalt. D. dr. Avram Imbroane n'a mai fost liberal, d. Sever Bocu n'a mai fost național-tărănist: ambii, în cadrul în care au apărut, prin cuvintele ce le-au rostit, n'au fost decât români — așa cum ar trebui să-i vedem mai des pe oamenii noștri politici, uniți în cele bune, solidari pe chestiunile mari ale neamului nostru, care, după cum atât de bine a spus-o d. dr. Avram Imbroane, trebuie să fie reinteșrat de în grabă în drepturile sale de stăpân în această țară.

Șezătoarea presei dela Timișoara a fost deschisă de către eminentul nostru confrate d. Ion Clopoșel, care a rostit și câteva cuvinte de căldă pomenire a mult regretatului Vasile Goldiș, răposat în ajunul sărbătorii. Asistența a păstrat un minut de pioasă tăcere și reculegere, după care șezătoarea a continuat — în afară de conferințele dlor Sever Bocu și dr. Avram Imbroane — cu conferințele următorilor ziaristi: Ion Montani: Amurg și auroră; I. Miloia: Doi răspânditori de slovă românească în Banat în veacul al 17-lea și dr. Aurel Buteanu, vicepreședinte-

le Sindicatului, care a rostit o instructivă coserie asupra presei românești în raport cu presa modernă de mare tiraj a altor popoare, mai mari și mai înaintate.

In cadrul șezătorii dela Teatrul Comunal, comitetul central al Sindicatului a lansat un apel către populația Banatului, pentru clădirea unui sanator al ziaristilor la Băile Herculane. Chestiunea aceasta s'a discutat și după masă, la primărie, în fața publicului invitat în acest scop, în fața celor doi conferențieri, d-nii dr. Avram Imbroane și Sever Bocu, și în fața autorităților, reprezentate prin d-nii prefect dr. Dimitrie Nistor și primar prof. Augustin Coman.

La orele 5 p. m., comitetul central al Sindicatului s'a întrunit în ședință plenară, în sala festivă a școlii superioare de comerț, pusă la dispoziție prin arabilitatea d-lui director Gh. Stinghe. La această ședință a comitetului central — în cadrul căreia s'au rezolvat în mod statutar chestiunile curente ale Sindicatului — au participat următorii membri ai comitetului: Ion Clopoșel, președinte, dr. Aurel Buteanu, vicepreședinte, Teofil Bugnariu, secretar general, N. Buta, Ulpiu Traian Gomboșiu, George Giurgiu, Teodor Podariu, V. Munteanu și Ion Montani, membri, și L. Jurchescu, cenzor. Înainte de a intra comitetul central în ordinea de zi, au luat cuvântul ziaristii George Luca, Const. I. Ștefănescu și Const. Miu-Lerca, servind comitetului central informațiuni asupra stărilor din presa dela Timișoara.

Seara a avut loc o masă comună la Palace, la care au participat și d-nii prefect dr. Dimitrie Nistor, primar prof. Aug. Coman și ajutor de primar dr. Ion Bontilă. Sindicatul Presei minoritare din Ardeal și Banat a fost reprezentat la această masă prin cunoscutul ziarist și literat d. Markovits Rodion.

Din lipsă de spațiu, nu putem publica azi apelul S. P. R. A. B. către populația Banatului pentru clădirea sanatorului dela Băile Herculane. Apelul acesta îl vom publica, în întregime, în pagina primă a numărului nostru de mâine.

Șezătoarea dela Teatrul Comunal, care a fost un rar prilej de înălțare sufletească pentru toți românii timișoreni și un adevărat eveniment cultural în capitala Banatului, a decurs în cadre cât se poate de sobre și decente. Ziaristii cari au prilejuit Timișorii acest eveniment, nu s'au proclamat nici „apostoli” și nici n'au scos sergenții de stradă cu mănuși albe în oraș, așa cum au făcut, în toamna anului trecut, unii aventurieri, grupați în așa zisul Sindicat al ziaristilor profesioniști din Banat, din care fac parte mai mulți foști și viitori pușcăriași, după cum am arătat amănunțit în cunoscuta noastră campanie de anul trecut.

Adevărata presă iubește simplitatea și decența. Aventurierii, clienții codului penal, sunt amatori de fasturi, pentru a-și masca adevărata identitate...

Publicul cititor poate trage și el învățăminte din șezătoarea presei dela Timișoara.

Informațiuni

ABONAMENTE :

Lei 500 pe an, 275 pe 6 luni, 150 pe 3 luni.

Pentru bănci, cafenele, industrii, toate instituțiile particulare și administrațiile publice: lei 1000 anual, 600 pe 6 luni, 300 pe 3 luni, în străinătate: 2000 lei anual.

D. Gh. Tătărescu, președintele consiliului de miniștri, a trimis d-nei Goldiș următoarea telegramă de condoleanțe:

Adânc îndurerat de pierderea marelui român Vasile Goldiș care și-a închinat viața întreagă în lăptuirii idealului național, — vă rog să primiți doamnă, în numele meu și al guvernului, intristate condoleanțe. Tătărescu.

D. Mitiță Constantinescu subsecretar de stat la finanțe a fost delegat cu alcătuirea proiectului pentru modificarea legii timbrului.

Peste câteva zile, proiectul este încheiat și va veni în discuția corpurilor legiuitoare, între primele legi cari vor fi votate.

Prin modificările aduse, se urmărește o evidentă ușurare a taxelor de timbru.

D. Gheorghe Cristea, învățător definitiv în com. Săcueni (Bihor), a fost delegat cu inspectarea școlaelor primare minoritare și a comitetelor școlare din jud. Bihor.

După semnarea pactului balcanic dela Atena, statele semnatare: România, Jugoslavia, Turcia și Grecia au hotărât ca ziua de 9 Februarie să fie decretată ca sărbătoare națională.

Cu excepția d-lui Iuliu Maniu, care după înmormântarea marelui dispărut Vasile Goldiș, împreună cu d. Gh. Crișan și alți fruntași național-tărăniști din localitate, au mers să-l viziteze pe d. Cicio Pop, la domiciliul dsale, unde se mai găsește încă suferind, ceilalți demnitari și oameni politici: I. P. S. Mitropolitul Nicolae, d. comandar Fundățeanu, timisul M. S. Regelui, d. ministru Al. Lapedatu, d. Octavian Goga, I. Lupas, Victor Stanciu și alții, au părăsit Aradul cu acceleratul de orele 16.

Duminică 18 Februarie a. e. va vorbi la Palatul Cultural din Arad d. ing. M. Manoilescu, membru al asociației generale a inginerilor din România și fost ministru, despre „La vremuri noi — Stat nou”. Inceputul la ora 7,30 p. m.

In urma contestațiilor opoziției în timpul validărilor, patru senatori guvernamentali, și-au dat demisia din Senat. In locurile rămase vacante se vor face alegeri parțiale a căror dată va fi anunțată ulterior.

SPORT

Foot-ball

Campionatele de primăvară la Arad

Programul categoriei dela „onoare” și cat. II.

Membrii districtului Arad intrunindu-se ieri la sediul depe arena Gloria Cfr., au programat matchurile de campionat din primăvară. De astădată sunt programate și grupările: Șoimii Cfr., CAA și Tricolor, cari la prima programare nu erau în regulă cu taxele către District.

Programul matchurilor dela „onoare”

4 Martie: Olimpia PTT—Transilvania; SGA—Unirea; Tricolor—Hakoah; Șoimii Cfr.—CAA.

11 Martie: Unirea—Transilvania; Olimpia PTT—CAA; Tricolor—SGA; Hakoah—Șoimii Cfr.

18 Martie: Hakoah—SGA; Unirea—Tricolor; Șoimii Cfr.—Olimpia PTT; CAA—Transilvania.

25 Martie: Transilvania—Hakoah; SGA—Olimpia PTT; CAA—Unirea; Șoimii Cfr.—Tricolor.

15 Aprilie: Olimpia PTT—Unirea; Șoimii Cfr.—SGA; Transilvania—Tricolor; CAA—Hakoah.

22 Aprilie: Hakoah—Unirea; SGA—CAA; Tricolor—Olimpia PTT; Transilvania—Șoimii Cfr.

29 Aprilie: Olimpia PTT—Hakoah; SGA—Transilvania; Unirea—Șoimii Cfr.; CAA—Tricolor.

Programul matchurilor categoriei a II-a

4 Martie: CAR—Victoria; Crișana—Întelegerea; Titanus—Alimentația; Iuventus—Frontiera; Bănatul—Virtutea; Vulturul—Astra; Fortuna—Patria.

11 Martie: Astra CAR; Crișana—Titanus; Victoria—Alimentația; Virtutea—Frontiera; Fortuna—Iuventus; Vulturul—Bănatul; Întelegerea—Patria.

18 Martie: CAR—Titanus; Alimentația—Astra; Bănatul Iuventus; Crișana—Victoria; Fortuna—Întelegerea; Vulturul—Virtutea; Patria—Frontiera.

25 Martie: Titanus—Victoria; Fortuna—Crișana; Bănatul—Alimentația; Întelegerea—Vulturul; Astra—Iuventus; Frontiera—CAR; Patria—Virtutea.

15 Aprilie: Întelegerea—Victoria; Astra—Frontiera; CAR—Bănatul; Iuventus—Vulturul; Titanus—Fortuna; Crișana—Virtutea; Patria—Alimentația.

22 Aprilie: Fortuna—CAR; Frontiera—Titanus; Vulturul—Victoria; Astra—Crișana; Virtutea—Iuventus; Întelegerea—Alimentația; Bănatul—Patria.

29 Aprilie: Crișana—CAR; Virtutea—Fortuna; Bănatul—Astra; Victoria—Iuventus; Alimentația—Frontiera; Întelegerea—Titanus; Patria—Vulturul.

6 Mai: Iuventus—CAR; Virtutea—Titanus; Bănatul—Fortuna; Astra—Întelegerea; Vulturul—Frontiera; Alimentația Crișana; Patria—Victoria.

13 Mai: Patria—Astra; Alimentația—Virtutea; Victoria—Fortuna; Titanus—Vulturul; CAR—Întelegerea; Frontiera—Bănatul; Iuventus—Crișana.

27 Mai: Întelegerea—Virtutea; Alimentația—Vulturul; Titanus—Iuventus; Crișana—Bănatul; Frontiera—Victoria; Astra—Fortuna; CAR—Patria.

3 Iunie: Fortuna—Alimentația; Bănatul—Întelegerea; CAR—Vulturul; Crișana—Frontiera; Victoria—Virtutea; Astra—Titanus; Iuventus—Patria.

10 Iunie: Fortuna—Vulturul; Titanus—Bănatul; Victoria—Astra; Iuventus—Alimentația; Frontiera—Întelegerea; Virtutea—CAR; Crișana—Patria.

17 Iunie: Întelegerea—Iuventus; Virtutea—Astra; Victoria—Bănatul; Alimentația—CAR; Vulturul—Crișana; Frontiera—Fortuna; Patria—Titanus.

Rezultate de Duminică 11 Februarie

Arad

SGA—Amefa 1:1 (0:0):

Match de antrenament. Gimnasticii au fost mai buni decât muncitorii. Pentru SGA a marcat Körösladányi, iar pentru AMEFA Karabell. O lovitură liberă dela 11 m. a fost ratată de Tolan (Amefa).

Hakoah—Fortuna 8:0 (4:0)
Amefa II—SGA II 6:1 (3:0).
CAA—Patria 11:1 (5:0).

Timișoara
Ripensia—Venus (Tim.) 9:0. Match de o repriză (45 minute). Au marcat: Chiroiu (3), Dobai (2), Bindea, Beke și Kotormani (2). Repriza II Ripensia joacă cu Electrica și câștigă la 2:0. Punctele au fost înscrise de Dobai.

Chinezul—RGMT 6:3 (5:1). Muncitorii lipsiți de serviciile lui Moravetz, au cedat cu scor loșilor campioni naționali. Pentru învingători au înscris: Szilard (3), Zemler (2) și Glasz; iar pentru învinși Oszterman și Ianoși.

Electrica—Politehnica 5:2 (4:1).

DIN STRĂINĂTATE

Torino
Austria—Italia 4:2 (3:0). Match pentru cupa Europei centrale. Au asistat 50.000 spectatori. Pentru Austria au înscris Zischek (3) și Binder, iar pentru Italia Gueta dela Triestina.

Roma

Roma—Badapesta 4:2 (2:1). Pentru localnici au marcat: Ferrari, Fatoni II, Scopeli și Bernadini; iar pentru oaspeți Jávros și Tamási.

Triest

Italia B—Austria B 2:0 (1:0).

Viena

WAC—Vechea reprezentativă 4:1 (2:0); Austria—Hakoah 3:1; Slovan—WSK 3:0; Libertas—Wacker 4:3.

Praga

Slavia—Karlin 5:1 (2:0); Sparta—Bohemia 6:3 (4:2).

Milano

La campionatele mondiale de hockey pe gheață face senzație înfrângerea Cehoslovaciei de către Germania (0:1). Cehii au fost anul trecut campioni Europel. La campionatele din anul acesta vor juca în finală: Canada, St. Unite, Elveția și Germania.
Matchul Elveția—Germania va da pe campionul Europei.
La turneul de consolare România a pierdut Italiei cu 0 la 3; iar Austriei cu 1 la 3.

Cetiți zilnic
„ECOU”
singurul ziar independent din Transilvania

La frizeria
Mester
Arad, Cal. Bănatului
Ras 8 lei
Tuns și ras . . . 15 lei